

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce: **B. Th. S. H.**, bytem, zast. JUDr. Alešem Popelkou, advokátem se sídlem třída Míru 92, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 3792, 760 01 Zlín, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2016, č. j. KUZL-74140/2015, sp. zn. KUSP-74140/2015/DOP/Mu,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á**.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Ve včas podané žalobě žalobce napadá rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, vydané dne 24. 4. 2016, č. j. KUZL-74140/2015, sp. zn. KUSP-74140/2015/DOP/Mu (dále jen „napadené rozhodnutí“), který rozhodl tak, že se do skutkové věty odrážky první výroku rozhodnutí Městského úřadu Valašské Meziříčí, odbor přestupkový, ze dne 16. 10. 2015, č. j. MěÚVM 46834/2015 (dále jen „správní orgán prvního stupně“) v souladu s ust. § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vkládá souvětí: „*kteřé pozbyl zákazem činnosti spočívajícím v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 3 měsíců od 23. 2. 2015 do*

23. 5. 2015 uložený rozhodnutím Městského úřadu Zábřeh, odborem správním, č. j. 014/547/DO-MUZB-16, spisová značka DO/46/2014 v právní moci dne 23. 2. 2015 a v souladu s ust. § 94a odst. 1 zákona o silničním provozu v návaznosti na § 102 odst. 1 zákona o silničním provozu si po výkonu sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení všech motorových vozidel, nepožádal o vrácení řidičského oprávnění.“ A doplňuje se do právní věty výroku rozhodnutí slovo „z nedbalosti.“ Dále se ze skutkové věty výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vypouští slovní spojení: „se plně nevěnoval řízení, situaci v provozu na pozemní komunikaci nesledoval, své chování a rychlost jízdy této situaci nepřizpůsobil“, z právní věty výroku rozhodnutí odrážky druhé se vypouští: „porušení § 5 odst. 1 písm. b) a § 18 odst. 1, a doplňuje se do právní věty výroku rozhodnutí slovo „z nedbalosti.“ Ve zbytku pak bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrzeno podle ust. § 90 odst. 5 správního řádu, tj. výrok o sankci pokuty, výrok o sankci zákazu činnosti a výrok o náhradě nákladů řízení.

Žalobce byl správním orgánem prvního stupně uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu se měl žalobce dopustit tím, že dne 9. 6. 2015 v čase kolem 08:15 hod. v obci Valašské Meziříčí na silnici I. třídy č. 57, ulice Vsetínská, řídil motorové vozidlo tovární značky, RZ:, aniž by byl držitelem příslušného řidičského oprávnění, čímž porušil ust. § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu, a dopustil se tak přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, neboť jako fyzická osoba v provozu na pozemních komunikacích řídil motorové vozidlo a v rozporu s ust. § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu nebyl držitelem příslušného řidičského oprávnění. Přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu se měl žalobce dopustit tím, že dne 9. 6. 2015 v čase kolem 08:15 hod. v obci Valašské Meziříčí na silnici I. třídy č. 57 v km 108.522, ulice Vsetínská, ve směru jízdy od centra obce Valašské Meziříčí k obci Vsetín, způsobil dopravní nehodu, kdy při řízení osobního motorového vozidla tovární značky, RZ:, se plně nevěnoval řízení, situaci v provozu na pozemní komunikaci nesledoval, své chování a rychlost jízdy této situaci nepřizpůsobil, nedodržel bezpečnostní vzdálenost za osobním motorovým vozidlem tovární značky Škoda Fabia, RZ: ..., řidičky M. K., která zastavila před přechodem pro chodce a dávala přednost chodkyni přecházející po přechodu pro chodce z pohledu směru její jízdy z levé strany na pravou, a zezadu do jejího vozidla narazil, čímž porušil ustanovení § 5 odst. 1 písm. b), § 18 odst. 1, § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu, a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, neboť jako fyzická osoba v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), porušil povinnosti stanovené v hlavě II tohoto zákona.

Za spáchání přestupků byla žalobci uložena dle ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) a ust. § 125c odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu sankce pokuty ve výši 28 000 Kč,

a dále podle ust. § 11 odst. 1 písm. c), § 14 odst. 1 zákona o přestupcích a § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Současně byla žalobci stanovena povinnost nahradit náklady řízení v částce 1 000 Kč na základě § 79 odst. 1 zákona o přestupcích ve spojení s st. § 1 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 231/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

Žalobce namítá, že změny, které provedl žalovaný ve výrocích rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, jsou natolik zásadní, že napadené rozhodnutí prakticky nahrazuje rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a tím upírá žalobci právo na dvojinstančnost správního řízení. Žalobce je rovněž přesvědčen, že rozhodnutím žalovaného byla fakticky zhoršena jeho situace oproti tomu, pokud by nevyužil svého práva podat odvolání, čímž žalovaný porušil zásadu zákazu změny sankce v neprospěch obviněného uvedené v § 82 zákona o přestupcích. Ve výroku rozhodnutí je uvedeno „...řídil motorové vozidlo...aniž by byl držitelem příslušného řidičského oprávnění...“, což je pouhé obecné převzetí skutkové podstaty přestupku, který byl žalobci kladen za vinu, nikoliv vymezení skutku, který měl spáchat a za který mu byla uložena sankce. Žalovaný měl pro tuto vadu napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k novému projednání. Změnou výroku správního orgánu prvního stupně jej žalovaný přivedl do horší situace, než kdyby odvolání nepodal. Správní orgán prvního stupně kladl žalobci za vinu, že „...při řízení motorového vozidla...se plně nevěnoval řízení, situaci v provozu na pozemní komunikaci nesledoval, své chování a rychlost jízdy této situaci nepřizpůsobil, nedodržel bezpečnostní vzdálenost...“, tedy že třemi různými skutky porušil povinnost, kterou mu ukládala hlava II. zákona o provozu na pozemních komunikacích. To, že by se plně nevěnoval řízení a nesledoval situaci v provozu na pozemní komunikaci, nebylo předmětem dokazování před správním orgánem prvního stupně, stejně tak jako skutečnost, že by žalobce nepřizpůsobil své chování a rychlost jízdy situaci na pozemní komunikaci. Jediná skutečnost, která byla předmětem dokazování, bylo to, zda žalobce při řízení vozidla dodržel bezpečnostní vzdálenost od vozidla jedoucího před jeho vozidlem. Tímto skutkem se dále správní orgán prvního stupně zabýval i v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí oba skutky, které nebyly předmětem dokazování, z výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vypustil, výrok o sankci zůstal nezměněn. Žalobce tak byl fakticky potrestán za to, že se plně nevěnoval řízení a nesledoval situaci v provozu na pozemní komunikaci a že nepřizpůsobil rychlost svého vozidla situaci na pozemní komunikaci. Žalovaný změnou výroku vystavil žalobce hrozbě újmy spočívající v tom, že mohl být za to, že se plně nevěnoval řízení a nesledoval situaci v provozu na pozemní komunikaci a že nepřizpůsobil rychlost svého vozidla situaci na pozemní komunikaci, sankcionován podruhé. Pro uvedené skutky totiž v důsledku rozhodnutí žalovaného neexistuje překážka věci rozhodnuté. Pokud by tedy místně a věcně příslušný správní orgán obdržel oznámení o přestupku, který by spočíval ve výše uvedeném jednání žalobce, nic by nebránilo správnímu orgánu, aby žalobci uložil sankci podruhé. Žalobce je

přesvědčen, že jeho právní názor je ve shodě s názorem Nejvyššího správního soudu, který se v rozsudku ze dne 28. 8. 2015, č. j. 5 As 102/2015-39 k obdobné věci vyjádřil tak, že: „*Samotná sankce sice změněna nebyla, ale došlo ke zkrácení doby trvání protiprávního jednání, za které byl stěžovatel potrestán a došlo ke zhoršení jeho postavení, a to výlučně k jeho odvolání, čemuž brání § 82 zákona o přestupcích. Je zřejmé, že nebýt podaného odvolání, byla by situace stěžovatele výhodnější v tom smyslu, že stejná sankce by postihovala delší období trvání přestupku, za které by v budoucnu s ohledem na zásadu „ne bis in idem“, nemohl být stěžovatel postižen. Žalovaný tak ve svém rozhodnutí postupoval v rozporu se zásadou zákazu změny sankce v neprospěch obviněného uvedené v § 82 zákona o přestupcích, a krajský soud v napadeném rozhodnutí tento postup schválil; to naplňuje kasační důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a zakládá důvod ke zrušení jeho rozsudku.*“

Žalobce dále namítá, že se správní orgán prvního stupně vůbec nezabýval tím, zda mohla být naplněna subjektivní stránka přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Žalobci nebylo známo, že by mu byl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, pouze si byl vědom toho, že je proti němu vedeno řízení o přestupku Městským úřadem Zábřeh. Městský úřad Zábřeh sice rozhodl o jeho vině, zástupce žalobce však podal včas odvolání a rozhodnutí tak nenabývalo právní moci. O tom, že o odvolání bylo rozhodnuto v jeho neprospěch, se dozvěděl až v souvislosti s nyní projednávaným přestupkem. Dle názoru žalobce, Krajský úřad Olomouckého kraje, který ve výše uvedeném řízení vydal rozhodnutí o odvolání, pochybil, když své rozhodnutí doručil pouze jeho tehdejšímu zástupci a nikoliv jemu samotnému. Žalobce zastává právní názor, že podkladovým rozhodnutím mu byla stanovena povinnost něco osobně vykonat. Zástupce není povinen za účastníka řízení platit pokutu a náklady řízení ani není povinen jménem účastníka řízení odevzdávat řidičský průkaz. Jakkoliv je odpovědností účastníka řízení, jakého zástupce si zvolí, žalobce zastává názor, že pokud je rozhodnutí takovému zástupci doručeno a ten jej nepředá účastníku řízení, nemělo by takové pochybení zástupce zakládat delikt ní odpovědnost zastoupeného v případě, že nesplní povinnost, která je mu takovým rozhodnutím stanovena. V tomto případě totiž nelze u takového delikt ního jednání spatřovat zavinění, a to ani zavinění nedbalost ní, neboť zastoupený o skutečnosti, že je mu stanovena nějaká povinnost, nevěděl a ani vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět nemohl. Žalobce k tomu dále uvádí, že se o stav řízení o odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Zábřeh zajímal, kdy pravidelně kontaktoval svého tehdejšího zástupce s dotazem na stav řízení. Žalobce je toho názoru, že po něm nemůže být spravedlivě požadováno, aby se o řízení zajímal více intenzivně, když Krajský úřad Olomouckého kraje rozhodl o odvolání až dne 10. 2. 2015, tj. více než o 2 měsíce po uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí podle § 73 odst. 3 správního řádu. Žalobce odkazuje na trest ní řízení, ve kterém by (materiálně) tatáž sankce, tj. sankce zákazu činnosti byla uložena odsuzujícím rozsudkem a soud by takový rozsudek byl povinen doručit též obžalovanému podle § 130 trest ního řádu. Pokud by rozsudek obžalovanému doručen nebyl, nemohlo by ani nesplnění takto stanovené povinnosti být sankcionováno jako přestupek nebo trest ní čin.

Dále žalovaný namítá, že se správní orgán prvního stupně vůbec nezabýval skutečností, zda žalobce o zákaz činnosti, který mu byl podkladovým rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje uložen, věděl, případně zda o tomto vědět měl a mohl. Pouze konstatoval, že podkladové rozhodnutí „*bylo doručeno do vlastních rukou zástupci obviněného J. B., což je ve spise doloženo fotokopií příslušné doručky*“. K tomuto žalobce namítá, že takové konstatování správního orgánu prvního stupně se nezakládá na pravdě, neboť ze spisu jednoznačně vyplývá, že podkladové rozhodnutí Janu Böserovi do vlastních rukou doručeno nebylo.

V dané věci byl žalobce obviněn z toho, že řídil motorové vozidlo poté, co uplynul čas, na který měl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Jeho protiprávní jednání tedy spočívalo v tom, že si nepožádal příslušný správní orgán o jeho navrácení. Skutečnost, že se správní orgán prvního stupně nevypořádal dostatečně s existencí materiální stránky přestupku, který byl žalobci kladen za vinu, je sám o sobě důvod pro zrušení takového rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost.

Žalobce je dále přesvědčen, že byl neprávem uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, neboť ve spise není jediný relevantní důkaz, který by potvrzoval, že se uvedeného jednání skutečně dopustil. Žalobce podotýká, že v případě, kdy je uznán vinným z přestupku, musí být najisto prokázáno jeho zavinění, což v projednávané věci prokázáno nebylo. Ve věci nebyly provedeny žádné důkazy kromě výsledku poškozené, která uvedla, že prudce zastavila před přechodem pro chodce, protože spatřila chodkyni, které chtěla umožnit přechod vozovky, a cca 5 vteřin poté, co zastavila, do jejího vozidla zezadu narazilo vozidlo žalobce. Z výše uvedeného lze, za podpory úředních záznamů z místa dopravní nehody, konstatovat, že vozidlo žalobce narazilo zezadu do vozidla poškozené, v žádném případě z tohoto však nelze konstatovat, že k tomu došlo zaviněním žalobce nebo to, že žalobce nedodržel bezpečnostní vzdálenost od tohoto vozidla. Žalobce k tomuto doplňuje, že poškozená zastavila vozidlo na přechodu pro chodce, nikoliv před ním, a to tak prudkým způsobem, že nárazu nebylo možné zabránit. Žalobce k tomuto dále uvádí, že neviděl ani rozsvícená brzdová světla vozidla jedoucího před ním a je tak pravděpodobné, že tyto byly nefunkční. Žalobce je přesvědčen, že není odpovědný za dopravní nehodu, ke které došlo, a že v žádném případě neporušil povinnost dodržet bezpečnostní vzdálenost od vozidla před ním. Žalobce je přesvědčen, že není povinen předvídat protiprávní jednání ostatních účastníků silničního provozu a jestliže tak činí, činí tak v zájmu vlastní bezpečnosti. Žalobce k tomuto poukazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 31. 5. 2016, č. j. III. ÚS 2065/15: „*Orgány činné v trestním řízení mají úřední povinnost zjišťovat skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí (srov. ustanovení § 2 odst. 4, odst. 5 trestního řádu). Z ústavního principu presumpce nevin, zakotveného v článku 40 odst. 2 Listiny, vyplývá pro obecné soudy povinnost při rozhodování o vině zvažovat též takovou verzi případu, která důvodně připouští, že vzhledem ke skutkovým okolnostem případu mohlo dojít ke způsobení škodlivého následku bez zavinění. Pouze tak mohou obecné soudy dostát požadavkům článku 36 odst. 1 Listiny, jenž obviněným osobám*

zaručuje právo na soudní ochranu.“ Ze spisu nadto jednoznačně vyplynula skutečnost, že vozidlo poškozené bylo technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích.

Žalovaný k věci uvedl, že nesouhlasí s obsahem podané žaloby a s jednotlivými body žaloby se vypořádal ve svém vyjádření. K námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně odkázal na str. 13 a 14 napadeného rozhodnutí a dodal, že žalovaný v odvolacím řízení posuzoval a hodnotil, zda jsou úvahy správního orgánu zákonné a nepřekračují rámec správního uvážení a v souladu s § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumal a podrobil odvolací námitky řádnému přetřesu. Je třeba zdůraznit, že žalovaný není vázán právním názorem správního orgánu prvního stupně, nemusí se s ním ve všech jeho názorech ani ztotožnit a je zcela oprávněn odůvodnění správního orgánu prvního stupně doplňovat a měnit jak v odůvodnění, tak i ve výroku rozhodnutí (viz rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 29. 3. 2016, č. j. 22 A 71/2014-34, a ze dne 29. 11. 2013, č. j. 22 A 51/2013). V řešené věci nevyvstala ani taková situace, při které by žalovaný v odvolacím řízení nahrazoval dokazování, které je povinen učinit správní orgán prvního stupně. Možnost provádět dokazování i v odvolacím řízení vyplývá z ustanovení § 93 odst. 1 správního řádu. K porušení zásady zákazu reformace in peius, tj. zákaz změny k horšímu, žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2015, č. j. 3 As 92/2014, který zdůraznil, že podle § 82 zákona o přestupcích platí, že v odvolacím řízení nemůže správní orgán změnit uloženou sankci v neprospěch obviněného z přestupku.

K výroku přestupku řízení vozidla bez řidičského oprávnění se žalovaný vyjádřil na str. 5 a k výroku přestupku dopravní nehody na str. 10 napadeného rozhodnutí. Obě změny ve výroku rozhodnutí žalovaného v bodu římská I a římská II dle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu měly charakter korekce výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a vycházely z podkladů, s nimiž byl žalobce seznámen. Zejména ve výroku přestupku řízení bez řidičského oprávnění žalovaný považoval za nutné vymezit důvod pozbytí řidičského oprávnění, jakož i skutečnost, že si obviněný ke dni 9. 6. 2015 o vrácení řidičského oprávnění nepožádal. Žádná ze změn nedostala žalobce do horšího postavení, změny nevyvolaly ani posun v neprospěch žalobce ve skutkovém stavu žádného z přestupků. Odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2015, č. j. 5 As 102/2015 je nepřipadným, neboť rozsudek vycházel ze zcela jiných skutkových okolností. Na případ žalobce plně dopadá rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 29. 8. 2012, č. j. 1 As 75/2012-76, dle něhož: *„Není v rozporu se zásadou zákazu reformationis in peius zakotvenou v § 82 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, aby v takovém případě odvolací správní orgán uložil sankci nikoli při spodní hranici trestní sazby, ale při zohlednění okolností, které v době jeho rozhodování již nejsou součástí skutkové podstaty, ale přítěžujícími okolnostmi, i v jiné části trestní sazby, pokud to tyto okolnosti odůvodňují. Ani v takovém případě však nemůže výše ukládané pokuty převýšit výši částky uloženou správním orgánem I. stupně.*“ Uloženou sankci shledal žalovaný v souladu se zákonem, když kritéria pro uložení sankce vypořádal a odůvodnil na straně 14.

Dále je dle žalovaného třeba odmítnout žalobní námitku, že se správní orgán prvního stupně vůbec nezabýval subjektivním naplněním stránky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, neboť zavinění obou přestupků správní orgán posuzoval v rozhodnutí na straně 4 až 7.

Dále žalovaný nesouhlasí s tvrzením žalobce, že žádost o vrácení řidičského oprávnění byla v jeho případě pouze administrativním úkonem, který si nesplnil, a tudíž nelze ani v jeho jednání shledat naplnění materiální stránky přestupku. Žalobce již jednou tuto námitku uvedl v odvolání a žalovaný ji vypořádal v napadeném rozhodnutí na str. 5 a 6. Na vysvětlenou žalovaný uvádí, že žalobce přišel o řidičské oprávnění v důsledku sankce zákazu řízení všech motorových vozidel uložené rozhodnutím Městským úřadem v Zábřehu na dobu tří měsíců. Proti rozhodnutí podal žalobce zastoupený zmocněncem J. B. odvolání, které bylo zamítnuto rozhodnutím o odvolání vydané Krajským úřadem Olomouckého kraje, č. j. KÚOK/1171/2015/ODSH-SD-7693 v právní moci ke dni 23. 2. 2015. Zatímco před vydáním rozhodnutí správním orgánem prvního stupně žalobce namítal, že se o uloženém zákazu řízení motorových vozidel nedozvěděl kvůli dlouhodobému pobytu v zahraničí, tak v odvolání žalobce s odkazem na jiné zrušující rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje (KÚOK/86222/2015/ODSH-SD/7471, č. j. KUOK 101495/2015), které připojil k odvolání, namítal, že vzhledem ke skutečnosti, že mu v rámci rozhodnutí nebylo možné odebrat řidičský průkaz, nebylo tedy možné hovořit o pozbytí řidičského oprávnění a tedy o jízdě bez řidičského oprávnění, což jsou námitky, které žalovaný vypořádal v rozhodnutí o odvolání na straně 9 odstavec tři a čtyři. V žalobě předkládá žalobce zásadně novou žalobní námitku. Žalovaný doplňuje, že doručování rozhodnutí o přestupku účastníkovi řízení v situaci, kdy je zastoupen zmocněncem vyjasnil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 100/2008. Zároveň žalovaný dodává, že správní orgán vycházel ze stavu evidenční karty řidiče a z pravomocného rozhodnutí správního orgánu po odvolacím řízení, které se stalo podkladem nynějšího přestupku žalobce. Je nepochybné, že zde platí presumpce správnosti správního aktu a z něj plynoucí práva a povinnosti pro účastníka řízení jakož i pro dotčené správní orgány. Pokud žalobce měl za to, že rozhodnutí odvolacího orgánu Krajského úřadu Olomouckého kraje vychází z nesprávných skutkových podkladů a bylo doručováno nezákonným způsobem, mohl toto rozhodnutí napadnout správní žalobou a podrobit soudnímu přezkumu.

Bezvýznamnou je také dle žalovaného žalobní námitka, dle které je v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí nesprávně uvedeno, že rozhodnutí bylo doručeno do vlastních rukou zástupci obviněného J. B, což mělo být ve spise doloženo fotokopii příslušné doručenky. Z gramatické formulace textu odůvodnění správního orgánu žalovaný shledal, že odráží právní terminologii správního řádu zakotvenou v § 19 odst. 4. Skutečnost, že se proces doručení odehrál v režimu ust. § 24 odst. 1 správního řádu na doručování písemnosti určené do vlastních rukou tehdejšího zmocněnce žalobce nic nezměnilo.

K námitce žalobce, dle níž nelze z podkladů založených ve spise konstatovat, že ke střetu došlo zaviněním žalobce nebo to, že žalobce nedodržel bezpečnostní vzdálenost od vozidla před sebou, žalovaný uvádí, že žalobce svoji žalobní argumentaci rozšiřuje o nové námitky v reakci na rozhodnutí žalovaného a předkládá nové alternativy příčiny vzniku dopravní nehody. Skutečnost, že vzniklá dopravní nehoda je jen souhra nešťastných okolností při nepředvídatelném chování poškozené řidičky vozidla před sebou, je dodatečně vytvořenou žalobní konstrukcí reagující na odůvodnění v napadeném rozhodnutí.

Žalovaný dále poukazuje na to, že žalobce mění popis skutkových okolností dopravní nehody. Žalobce odmítl při vyšetřování dopravní nehody spolupracovat s policií tak, že nebude vypovídat a svoji verzi celé události dopravní nehody vyjevil teprve až dne 23. 9. 2015, kdy byl seznámen s kompletním spisovým materiálem správního orgánu prvního stupně. Žalovaný označil verzi žalobce za doslova absurdní historku v rozhodnutí na straně 12 v odstavci čtvrtém. Ve fotodokumentaci a nákresu místa dopravní nehody je zachyceno postavení obou vozidel v původním nehodovém postavení. Vozidlo M. K. ve směru jízdy se nachází za přechodem pro chodce a vozidlo S. H. před přechodem pro chodce. Je nemožné, aby se obě vozidla dostala na vzdálenost cca 5 metrů od sebe, neboť řidička M. K. nemohla po zastavení před přechodem pro chodce z nulové rychlosti vyvinout žádnou kinetickou energii k tomu, aby nacouváním do vozidla Audi Q7 byla se svým vozidlem „odmrštěna“ cca 5 metrů za přechod pro chodce do ponehodového postavení. Pokud by řidička Kozáková nacouvala do vozidla Audi Q7 z nulové rychlosti před přechodem pro chodce, jejich ponehodové postavení by vypadalo jinak, vozidla by se nacházela těsně u sebe. Zadokumentovaná situace naopak vypovídá o tom, že obviněný s vozidlem o pohotovostní hmotnosti cca 2,3 t. nestačil zabrzdit před Škodou Fabia o pohotovostní hmotnosti cca 1,3 t a kinetická energie dosud jedoucí Audi Q7 takřka o polovinu lehčí Fabii posunula cca o 5 m vpřed.

Žalobní námitka, že žalobce neviděl rozsvícená brzdová světla, protože mohla být nefunkční, je novotou, která nebyla předložena ani do vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a neobjevila se ani v odvolání proti rozhodnutí. Žalovaný připomíná, že správní orgán prvního stupně unesl důkazní břemeno. Žalobce doposud nepředložil žádný důkaz na podporu svých tvrzení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014-39).

Závěrem žalovaný soudu sděluje, že žalobce dne 29. 4. 2016 jeden den po nabytí právní moci odvolacího rozhodnutí opět řídil motorové vozidlo, kdy byl policií kontrolován pro překročení nejvyšší povolené rychlosti. Magistrát města Olomouce věcně a místně příslušný k projednání přestupku zjistil v evidenční kartě řidiče, že žalobci byla uložena sankce zákazu řízení všech motorových vozidel. Kvůli možnému podezření ze spáchání trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337a odst. 1 trestního zákoníku byl Městský úřad ve Valašském Meziříčí požádán o zaslání doručky odvolacího rozhodnutí, spolu s rozhodnutím správního orgánu I a II stupně a shromážděný spisový

materiál byl postoupen Okresnímu státnímu zastupitelství v Olomouci, což vyplývá z připojené žádosti.

V replice žalobce pouze zopakoval stěžejní body žaloby. Nad rámec žaloby dodal, že jím zvolený zástupce nebyl právní profesionál, jak žalovaný uvádí ve vyjádření, a nemá zákonem stanovené žádné povinnosti vůči zastoupenému.

III. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

Ve správním spise se mj. nachází záznam o přijatém oznámení ze dne 9. 6. 2015, úřední záznam o podání vysvětlení žalobce ze dne 9. 6. 2015, který se k věci nevyjádřil, úřední záznam o podání vysvětlení M. K. ze dne 9. 6. 2015 (dále též „poškozená“ nebo „svědkyně“), evidenční karta řidiče (žalobce) s celkem 15 záznamy o přestupcích, protokol o nehodě v silničním provozu ze dne 9. 6. 2015, fotodokumentace k dopravní nehodě ze dne 9. 6. 2015, oznámení přestupku ze dne 1. 7. 2015.

Soud dále zjistil tyto pro věc rozhodující skutečnosti:

Dne 23. 2. 2015 nabylo právní moci rozhodnutí Městského úřadu Zábřeh ze dne 3. 9. 2014, č. j. 2014/547/DO-MUZB-16, ve spojení s rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 10. 2. 2015, č. j. KUOK 14808/2015 (dále též „podkladové rozhodnutí“), jímž byl mj. žalobci uložen zákaz činnosti řízení všech motorových vozidel na dobu 3 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Podkladové rozhodnutí bylo doručeno fikcí obecnému zmocněnci žalobce J. B. dne 23. 2. 2015.

Dne 13. 8. 2015 správní orgán prvního stupně zahájil přestupkové řízení a na den 2. 9. 2015 bylo ve věci nařízeno ústní jednání, kdy byla vyslechnuta svědkyně M. K., jež vypovídala v nepřítomnosti žalobce, neboť se tento nedostavil. Svědkyně vypověděla, že jela jako řidička vozidlem Škoda Fabia přes centrum Valašského Meziříčí směrem na Vsetín. V centru jela v levém jízdním pruhu, kde jsou značeny dva pruhy v jednom směru jízdy. Neměla v úmyslu odbočovat vlevo, ale chtěla jet rovně, pravý jízdní pruh kousek nad místem nehody končí a dál vede jenom jeden jízdní pruh. Přes centrum jela v koloně vozidel, jež se pohybovala konstantní rychlostí okolo 30 km/h. Touto rychlostí se přiblížila k přechodu pro chodce. Za oranžovou cisternou, která projela v protisměru směrem do centra města, vstoupila z levé strany na přechod pro chodce paní. Když viděla, že je tato chodkyně již asi 1,5 m v prostoru přechodu od kraje chodníku, tak raději zastavila, aby umožnila chodkyni nerušené přejítí silnice, neboť nedokázala odhadnout, zda chodkyně na středovém ostrůvku zastaví či bude pokračovat v chůzi. Zastavení bylo razantní, ale nikoli prudké. Ihned po zastavení ucítila náraz zezadu, kdy ji tento náraz posunul vpřed směrem za přechod pro chodce. Když přišel náraz, tak měla vyšlápnutou spojku a stála na brzdě. Dle jejího názoru bylo nevyhnutelné, aby na místě zastavila, neboť projet před chodkyní bylo riskantní. Dopravní nehodu dle jejího názoru zavinil řidič, který do ní zezadu narazil, čímž

posunul vozidlo svědkyně za přechod pro chodce. Žalobce zavolal policii, jež si vzala doklady od obou řidičů, pořídili si fotky a řidiče si jednotlivě zavolali k podání vysvětlení.

Dle úředního záznamu ze dne 14. 9. 2015 žalobce kontaktoval telefonicky správní orgán prvního stupně. Uvedl, že lhůtu promeškal a byl v zahraničí. Dotázal se, kdy by se mohl ke správnímu orgánu dostavit. Dále uvedl, že si podal odpor proti bodovému hodnocení a bylo mu vyhověno. Tudíž byl oprávněn k řízení motorového vozidla. Dne 23. 9. 2015 obdržel správní orgán přípis, v němž žalobce popírá spáchání obou vytýkaných přestupků. K přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu uvedl, že rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje o zákazu řízení ze dne 10. 2. 2015 mu nebylo doručeno z důvodu jeho dlouhodobého pobytu v zahraničí, což je připraven doložit. Neměl tedy žádné informace o uloženém zákazu řízení motorových vozidel. Po návratu ze zahraničí dne 9. 6. 2015 řídil a následně byl obviněn z řízení vozidla bez řidičského oprávnění. K přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu dodal, že nehoda nevznikla jeho zaviněním, neboť k nehodě došlo z nezjištěných příčin, kdy řidička nacouvala do jeho vozidla, když stál u přechodu pro chodce a čekal na průchod chodce. V plánu zpracovaném policií je určitý rozpor. Správní orgán ani nevyslechl další svědky. Bez dalšího proto nelze prokázat, kdo dopravní nehodu způsobil. Vozidlo paní K. nemělo platnou technickou prohlídku.

Dne 16. 10. 2015 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, proti němuž podal žalobce dne 2. 11. 2015 odvolání, jež po výzvě správního orgánu doplnil. V odvolání žalobce zpochybnil skutkový stav přestupků, použití úředních záznamů jako důkazního materiálu, naplnění materiálního znaku přestupků, s tím, že nejednal zaviněně. O odvolání bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím, jež je nyní předmětem soudního přezkumu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Soud konstatuje, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).

V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

V dané věci se žalobce podanou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Soud posoudil žalobní námitky žalobce a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.

Soud se s jednotlivými námitkami žalobce vypořádal následovně:

1) Porušení zásady dvojinstančnosti správního řízení

Dle žalobce žalovaná provedla změny prvostupňového rozhodnutí způsobem, kterým jej prakticky nahradila, čímž bylo žalobci upřeno právo se proti takovému rozhodnutí odvolat. Žalobce označil prvostupňové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro jeho nesrozumitelnost a neurčitost výroku rozhodnutí.

Správní orgán prvního stupně výrokem (odrážkou první) uznal žalobce vinným z přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, neboť řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem příslušného řidičského oprávnění. Žalovaný konkretizoval, z jakého důvodu bylo jednání žalobce protiprávní, tj. nerespektoval podkladová rozhodnutí, na základě nichž mu byl uložen zákaz řízení motorových vozidel po dobu tří měsíců a po uplynutí uložené sankce nepožádal o vrácení řidičského oprávnění.

Dále výrokem (odrážky druhé) týkajícím se přestupku žalobce podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu žalovaný odstranil „*se nevěnoval řízení, situaci v provozu na pozemní komunikaci nesledoval, své chování a rychlost jízdy této situaci nepřizpůsobil*“ a „*porušení § 5 odst. 1 písm. b) a § 18 odst. 1.*“ Dle názoru žalovaného již bylo nadbytečné konstatování viny porušením ust. § 5 odst. 1 písm. b) a § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť skutkové okolnosti již bezezbytku pokrývá § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu, jako norma ryze speciální, která přímo dopadá na popisované jednání.

Dále žalovaný oba výroky prvostupňového rozhodnutí doplnil formou zavinění.

Soud na tomto místě cituje rozsudek zdejšího soudu ze dne 17. 6. 2010, č. j. 29 Ca 221/2008-48: „*Správní řízení tvoří v zásadě jeden celek od zahájení až do právní moci konečného rozhodnutí. V zásadě tedy není vyloučeno, aby odvolací správní orgán napravil drobné vady řízení před správním orgánem 1. stupně, stejně jako drobné vady rozhodnutí v něm vydaného (zde upřesnění výroku o vině žalobce). Došlo-li k takovéto drobné změně za naprosto stejného důkazního a právního stavu věci, přičemž s touto změnou se odvolací správní orgán argumentačně řádně vypořádal v odůvodnění rozhodnutí, k porušení zásady dvojinstančnosti správního řízení nedošlo, a ani dojít nemohlo.*“

Soud v těchto popsáných případech neshledal, že by změnou výroku, kterou provedl žalovaný, došlo k namítanému nezákonnému odnětí práva na odvolání. Dle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu může odvolací orgán *napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit; změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se*. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku

ze dne 9. 12. 2015, č. j. 6 As 82/2015-35, *toto omezení zabraňuje tzv. překvapivým rozhodnutím, kdy by např. odvolací správní orgán rozšířil sankční řízení na další skutkové podstaty správních deliktů, neboť proti „přidaným“ skutkovým podstatám správních deliktů by již účastník neměl možnost podat odvolání, což je v rozporu se zásadou dvojinstančnosti správního řízení* (srov. Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D., Správní řád, 4. vydání, C. H. Beck, 2013). Dále lze poukázat na skutečnost, že *správní řízení tvoří v zásadě jeden celek od zahájení až do právní moci konečného rozhodnutí. V zásadě tedy není vyloučeno, aby odvolací správní orgán napravil drobné vady řízení před správním orgánem 1. stupně, stejně jako drobné vady rozhodnutí v něm vydaného (zde upřesnění výroku o vině žalobce). Došlo-li k takovéto drobné změně za naprosto stejného důkazního a právního stavu věci, přičemž s touto změnou se odvolací správní orgán argumentačně řádně vypořádal v odůvodnění rozhodnutí, k porušení zásady dvojinstančnosti správního řízení nedošlo* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2013, č. j. 4 As 10/2012-48).

Žalovaný přitom změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že upřesnil okolnosti přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, pokud by tak žalovaný neučinil, na zákonnost rozhodnutí by to nemělo nejmenší vliv, neboť daný výrok byl dále podrobně rozvinut na str. 4 odst. 2 prvostupňového rozhodnutí.

Co se týče druhé změny výroky, soud se v celém rozsahu ztotožnil s názorem žalovaného.

Podle ust. § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu *řidič vozidla jedoucí za jiným vozidlem musí ponechat za ním dostatečnou bezpečnostní vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jede před ním.*

Podle § 5 odst. 1 písm. b) cit. zák. *řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen věnovat se plně řízení vozidla nebo jízdě na zviřeti a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích.*

Podle § 18 odst. 1 cit. zák. *rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled.*

Pokud řidič spáchá přestupek dle ust. § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu, pravděpodobně takové jednání způsobí nepozornost řidiče, neboť se plně nevěnuje situaci na pozemní komunikaci před sebou a zároveň nejede přiměřenou rychlostí, která mu v případě překážky před vozidlem dovolí včas své vozidlo zastavit. Tímto ust. § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu v sobě nese skutkovou podstatu jak ust. § 5 odst. 1 písm. b), tak

i ust. § 18 odst. 1 téhož zákona. Je tedy zcela zbytečné navíc konstatovat, že došlo i k porušení těchto povinností. Jak uvedl žalovaný, ust. § 19 odst. 1 cit. zák. je k ust. § 5 odst. 1 písm. b) a § 18 odst. 1 cit. zák. ustanovením speciálním, které přesně dopadá na přestupkové jednání žalobce.

Zásada *ne bis in idem* je na ústavní úrovni zakotvena v článku 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod. Povinnost ctít uvedenou zásadu dále plyne i z článku 4 odst. 1 protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, podle nějž nikdo nemůže být stíhán nebo potrestán v trestním řízení podléhajícím pravomoci téhož státu za trestný čin, za který již byl osvobozen nebo odsouzen konečným rozsudkem podle zákona a trestního řádu tohoto státu. Ačkoliv uvedená ustanovení hovoří pouze o „trestním stíhání“ či „trestním řízení“, danou zásadu je třeba vztáhnout i na řízení o přestupcích a o správních deliktech, jak již Nejvyšší správní soud judikoval (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2015, č. j. 6 As 106/2014-25, nebo ze dne 23. 9. 2015, č. j. 52A 62/2015-60). Podle zásady *ne bis in idem* platí, že nikdo nemůže být dvakrát potrestán pro stejný skutek. Předpokladem jejího uplatnění je, aby se jednalo o stejný skutek, tj. aby byla dána totožnost skutku (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, čj. A 6/2003-44). V daném případě tak nemohlo dojít ke zhoršení postavení žalobce z důvodu, že by mohl být pro porušení vypuštěných paragrafů uznán vinným v novém přestupkovém řízení, neboť by se zde jednalo o totožný skutek, o němž je v tomto řízení rozhodováno a za nějž by žalobce nemohl být podruhé potrestán.

Třetí změnou výroku prvostupňového rozhodnutí bylo dosazení slov „z *nedbalosti*“ do odrážky první i druhé. Tímto žalovaný dostal své zákonné povinnosti a tento nedostatek rozhodnutí zhojil. Správní orgán prvního stupně se však otázce zavinění ve svém rozhodnutí detailně věnuje na str. 4 až 7, kde konkrétně odůvodňuje, proč se jedná v případě obou přestupků o vědomou nedbalost. Jeho myšlenky pak dále rozvíjí žalovaný vyčerpávajícím způsobem v napadeném rozhodnutí na str. 7 až 9. Je tedy možno uvažovat, že správní orgán prvního stupně formu zavinění pouze opomněl do výroku napsat.

Ve smyslu výše uvedeném v duchu citované judikatury nepředstavují tyto změny výrokové části rozhodnutí, za stejného právního a důkazního stavu, pro žalobce nezákonné odnětí práva na odvolání, rozšíření sankčního řízení ani tzv. „překvapivé rozhodnutí“.

2) Nesprávně zjištěný skutkový stav – přestupek podle § 125 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu

V případě přestupku dle § 125c odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o silničním provozu žalobce namítá, že se daného přestupku dopustit nemohl, neboť žalobci nebylo známo, že by mu byl zákaz řízení motorových vozidel uložen. Podkladové rozhodnutí mělo být doručeno přímo žalobci a nikoliv pouze jeho tehdejšímu zástupci.

Podle ust. § 34 odst. 2 správního řádu s výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují se písemnosti pouze zástupci. Doručení zastoupenému nemá účinky pro běh lhůt, nestanoví-li zákon jinak.

Soud by se nejdříve zaměřil na argumenty, které žalobce v průběhu řízení použil před správními orgány. V písemnosti označené jako *Věc: Sdělení k věci*, žalobce k danému přestupku uvedl, že o zákazu řízení motorových vozidel neměl žádné informace, neboť mu podkladové rozhodnutí nebylo doručeno z důvodu dlouhodobého pobytu v zahraničí. V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí pak žalobce tvrdí, že se přestupku nedopustil, neboť v přezkumném řízení bylo rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 20. 11. 2015 zrušeno rozhodnutí týkající se daného přestupku. V žalobě poprvé žalobce představuje tezi, dle které mělo být podkladové rozhodnutí o zákazu řízení všech motorových vozidel doručeno žalobci a nikoliv jeho zástupci, neboť mu tímto rozhodnutím byla stanovena povinnost něco vykonat.

Z citovaného ustanovení je zřejmé, že je-li adresát písemnosti v řízení zastoupen, doručuje správní orgán písemnosti pouze zástupci, s výjimkou případů, kdy má zastoupený v řízení něco osobně vykonat. Má-li zastoupený v řízení něco osobně vykonat, doručuje se písemnost jak zástupci, tak zastoupenému. Není vyloučeno, aby správní orgán i v případě, že v řízení vystupuje jménem zastoupeného jeho zástupce, doručil písemnost též zastoupenému (v odůvodněných případech). Doručení písemnosti zastoupenému však v tomto případě nemá účinky na běh lhůt, pokud zákon nestanoví jinak. To znamená, že je-li na doručení písemnosti vázán počátek běhu určité lhůty, je pro běh lhůty rozhodný okamžik doručení písemnosti zástupci; to, zda a kdy byla písemnost doručena zastoupenému, je pro běh lhůty nepodstatné.

Ze zákona o silničním provozu nikterak nevyplývá, že by rozhodnutí, jímž se obviněný uznává vinným a na základě něhož pozbývá řidičské oprávnění, muselo být doručováno přímo obviněnému. Dle § 94a odst. 1 zákona o silničním provozu pozbyl žalobce řidičské oprávnění dnem právní moci podkladového rozhodnutí, tj. doručením zástupci žalobce. Při doručování rozhodnutí, kterým se ukládá sankce za přestupek, není nezbytná součinnost žalobce k převzetí takového rozhodnutí. Podle odst. 2 cit. ust. pak byl žalobce povinen řidičský průkaz odevzdat do pěti pracovních dnů od dne nabytí právní moci podkladového rozhodnutí. Taktéž ze zákona není nezbytně nutné, aby řidičský průkaz odevzdal osobně řidič, z povahy věci je možno se nechat zastoupit.

K závěru k problematice zástupce žalobce soud dodává, že argument žalobce, dle kterého není odpovědný za volbu svého zástupce, když tento není právní profesionál, je zcela lichý. Žalobce je odpovědný za to, jakého si v průběhu řízení vybere zástupce. Pro zákonnost řízení není podstatné, zda zástupce bude řádně informovat o průběhu řízení zastoupeného a činit vše v nejlepším ku prospěchu zastoupeného, neboť toto je věcí vzájemných vztahů mezi zástupcem a zastoupeným, nikoli vztahu mezi správním orgánem a zastoupeným účastníkem řízení. Jak uvedl Městský soud v Praze v rozsudku ze dne

30. 12. 2015, čj. 11 A 46/2015-18: „*Důsledky jednání či nečinnost zmocněnce jdou vždy k tíži zastoupené osoby. Osoba, která si zvolí zmocněnce, nemůže, jakkoli ji o tom dosavadní jednání zmocněnce utvrzuje, v dobré víře spoléhat na řádné jednání zmocněnce v souladu s pokyny, které zmocněnci uloží (§ 34 odst. 1 správního řádu z roku 2004).*“ Žalobce o probíhajícím odvolacím řízení, jehož výsledkem mělo být vydání podkladového rozhodnutí, věděl. Pokud toto však ignoroval s domněním, že mu rozhodnutí musí být osobně doručeno, i přesto, že byl zastoupen a nepřiměřeně na to spoléhal, popř. se o výsledek řízení nezajímal, nezbyvá soudu než konstatovat, že žalobce je za přestupek odpovědný, neboť jednal zcela nedbale.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52, judikoval že: „*Z § 102 odst. 1 a § 94a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, vyplývá, že po uplynutí doby zákazu činnosti nemůže řidič bez dalšího opět řídit motorové vozidlo. Takový postup by byl jistě možný, ale zákonodárce zvolil jiný, a sice vrácení řidičského oprávnění na žádost ve zvláštním řízení, který vede k faktickému prodloužení doby, po kterou řidič nemůže řídit motorové vozidlo, minimálně o dobu trvání procedury vrácení. Jedná-li určitá osoba v rozporu s § 94a a § 102 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a naplní tím formální znaky skutkové podstaty přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (pozn. nyní § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu), je zásadně naplněn i znak materiální, ledaže by existovaly zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost příslušného jednání snižovaly natolik, že by materiální znak naplněn nebyl.*“ Pokud si tedy žalobce nepožádal v souladu s ust. § 102 zákona o silničním provozu o vrácení řidičského průkazu, naplnil tak skutkovou podstatu daného přestupku. To, že zástupce žalobce nesdělil o doručení podkladového rozhodnutí a sám žalobce se o výsledek řízení nezajímal, nejsou zvláštní okolnosti, v případech kterých by bylo možno uvažovat o nenaplnění materiální stránky přestupku.

3) Nesprávně zjištěný skutkový stav – přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu

Žalobce uvádí, že se ve správním spise nenachází žádný relevantní důkaz o tom, že by se přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu dopustil. Dle žalobce nelze konstatovat, že vozidlo žalobce narazilo do vozidla poškozené zaviněním nebo že by žalobce nedodržel bezpečnostní vzdálenost. Žalobce není povinen předvídat protiprávní jednání ostatních účastníků silničního provozu.

Ze správního spisu vyplývá, že k dopravní nehodě došlo tím, že řidička M. K. zjistila přítomnost chodkyně v silničním provozu na přechodu pro chodce, na což reagovala bržděním. Žalobce své vozidlo nedobrzdil a zezadu do poškozené narazil. Ve fotodokumentaci z místa dopravní nehody je zachyceno vozidlo M. K. ve směru jízdy několik metrů za přechodem pro chodce a vozidlo žalobce před přechodem pro chodce. Svědkyně M. K. svou verzi skutkového děje popsala totožným způsobem při

výslechu její osoby jako v úředním záznamu o podání vysvětlení bezprostředně po dopravní nehodě. Naopak žalobce se na místě odmítl k věci vyjadřovat. K ústnímu jednání se bez omluvy nedostavil. Poprvé se k věci vyjádřil v písemnosti *Věc: Sdělení k věci*, kde tvrdil, že vozidlo řidičky nacouvalo z nezjištěných příčin do jeho vozidla, když se svým vozidlem stál před přechodem pro chodce a čekal na průchod chodce. Správní orgán prvního stupně k tomu v rozhodnutí odůvodnil, proč považoval svědeckou výpověď M. K. za věrohodnou a naopak, proč verzi žalobce neuvěřil. Stejně tak bylo konstatováno žalovaným, který vysvětlil, proč je verze žalobce technicky nemožná a dodal, že dle protokolu o nehodě neexistuje příčinná souvislost mezi špatným technickým stavem vozidla poškozené a střetem mezi vozidly. V žalobě poprvé žalobce uvádí verzi, dle níž poškozená zastavila vozidlo na přechodu pro chodce, nikoliv před ním, a to tak prudkým způsobem, že nárazu nebylo možné zabránit.

Soud na tomto místě odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 5. 2011, č. j. 7 As 4/2011-79, dle něhož „*v řízení o přestupku se nelze spokojit s tím, že skutečnost, že obviněný z přestupku se jej dopustil, se jeví být pravděpodobnou, či dokonce nejpravděpodobnější, verzí rozhodného skutkového děje. Existuje-li pochybnost, tzn. existuje-li ne zcela nepravděpodobná možnost, že skutkový děj se odehrál jinak než tak, že naplňuje všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nepřipadá shledání viny spácháním přestupku v úvahu (in dubio pro reo).*“ Po zhodnocení skutkového stavu tak, jak jej popsala svědkyně M. K. v úředním záznamu o podání vysvětlení ze dne 9. 6. 2015, při svědecké výpovědi dne 2. 9. 2015 dospěl soud k závěru, že správní orgán prvního stupně, tak i žalovaný, dostatečným způsobem vysvětlili a popsali, jak byl daný přestupek spáchán, a proč verzi žalobce neuvěřili. Ze správního spisu vyplývá, že při ohledání místa dopravní nehody vozidlo žalobce a vozidlo poškozené se nacházely v původním postavení po střetu několik metrů od sebe, kdy vozidlo žalobce se nacházelo za přechodem a vozidlo poškozené před přechodem. Na místě nehody nebyly zjištěny žádné technické závady na vozidle poškozené. Je krajně nepravděpodobné, že by vozidlo poškozené nacouvalo do vozidla žalobce a znovu se vrátilo před přechod. Vozidla by byla jistě těsně u sebe, což dle protokolu o nehodě a fotodokumentace nebyla. Nevěrohodnosti verzi žalobce taktéž přidává skutečnost, že neustále mění popis děje a nenavrhл žádný relevantní důkaz. Ve správním řízení žalobce uváděl, že do něj poškozená nacouvala, naopak v žalobě již že zastavila na přechodu a to velmi prudce.

Po zhodnocení těchto skutečností soud ve shodě se správními orgány verzi žalobce neuvěřil. Žalobcem uvedené žalobní body ohledně skutkového stavu jsou velmi rozporuplné, neboť žalobce nesetrvává na jedné verzi a mění v závislosti na správních orgánech, které jeho verzi vždy znevěrohodní. Žalovaný se naopak s těmito odvolacími námitkami žalobce vypořádal přezkoumatelným způsobem, uvedl, proč verzi žalobce neuvěřil a dal přednost svědecké výpovědi poškozené. Pokud by k dané výměně došlo, nic nebránilo žalobci toto tvrdit již na místě, popř. při ústním jednání. Je také nepochybné, že žalobce svou verzi mění v návaznosti na názory vyslovené správními orgány v rozhodnutích. V rámci odůvodnění se správní orgán musí vypořádat jak s provedeným dokazováním, tak i podrobně odůvodnit

přezkoumatelným způsobem, jakými úvahami byl veden při použití správního uvážení. Z tohoto důvodu musí být odůvodnění v maximální možné míře vyčerpávající, přesvědčivé a konkretizované pro danou věc. Neúplné, nekonkrétní, nepřezkoumatelné a nedostatečné odůvodnění má za následek nezákonnost celého správního rozhodnutí. K této vadě rozhodnutí jak správní orgán rozhodující o opravném prostředku, tak i soud přihlíží z úřední povinnosti (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2008, č. j. 57 Ca 14/2007-81, č. 212/2008 Sb. NSS). Z výše uvedeného považuje soud za dostatečné odůvodnění, proč se správní orgány přiklonily k verzi předestřené svědkyní.

Pokud žalobce zpochybňuje výpovědi svědkyně M. K., která dokresluje skutkový stav, je jeho povinností prokázat tvrzenou nezákonnost. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2010-35, *„je primárně důkazní břemeno na správním orgánu (řízení o přestupku vychází ze zásady oficiality), pokud je však tvrzením obviněného z přestupku některý z důkazů zpochybněn, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu a je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal (srov. § 52 správního řádu). Názor stěžovatele by v podstatě znamenal, že jakékoli jeho tvrzení musí dokazovat správní orgán, což by vedlo ke zcela absurdním situacím.“* Žalobce žádné relevantní důkazy nenavrl ani nepředložil k prokázání svých tvrzení. Žalobce měl možnost na dopravní nehodu reagovat již na samém místě nehody, vysvětlit, popř. ukázat, jak se situace odehrála. Dále měl možnost svědkyni při ústním jednání konfrontovat, popř. se k její výpovědi vyjádřit. Soud dále odkazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, v němž se uvádí: *„V možnosti nabízet důkazy a uplatnit prostředky ke své obraně je tak zapotřebí primárně vidět (v souladu s nálezem Ústavního soudu ČR ze dne 30. 5. 2000, sp. zn. I. ÚS 533/98, N 81/18 SbNU 197) právo osoby, proti níž se řízení vede, a nikoliv povinnost správních orgánů. Obviněný z přestupku není povinen se hájit, zejména není povinen uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy; ustanovení § 52 věta první správního řádu o povinnosti účastníka řízení označit důkazy na podporu svých tvrzení se v řízení o přestupku neuplatní. Využije-li však obviněný ze spáchání přestupku svého práva mlčet, nelze extenzivním výkladem uložit správnímu orgánu povinnost, aby za obviněného „domyslel“ všechna myslitelná nebo třeba i nepravděpodobná tvrzení a v rozhodnutí se s nimi vypořádal. Jiná je ovšem situace v případě tzv. aktivní obhajoby. Uvede-li obviněný v řízení tvrzení ke skutkovým okolnostem případu a navrhne k jejich prokázání důkazy, je správní orgán povinen se řádně vypořádat jak s těmito tvrzeními, tak i s nabízenými důkazy. To samozřejmě neznamená, že musí všechna tvrzení prověřit a nabízené důkazy provést. Pokud to však neučiní, musí svůj závěr přezkoumatelným způsobem vysvětlit. V řízení o přestupku přece postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu).“*

Verze žalobce, dle které poškozené nefungovala brzdová světla, je taktéž nepravděpodobná. Na místě bylo zjištěno, že stav vozidla poškozené je v bezvadném stavu

(i přes propadlou platnost technické prohlídky). Toto navíc žalobce uvádí poprvé až v žalobě bez podložení důkazy. Soud se proto touto námitkou dále nezabýval.

Soud na základě uvedených skutečností dospěl k závěru, že správní orgány shromáždily dostatečné důkazy o tom, že se předmětného protiprávního jednání dopustil žalobce. Naopak žalobci se nepodařilo prokázat jím předložená tvrzení. Soud v této souvislosti uvádí, že zákonná právní úprava umožňuje osobě podezřelé ze spáchání přestupku se k věci nevyjadřovat, případně se zbavit obvinění např. poukazem na to, že se přestupku nemohla dopustit, nebo že se přestupku dopustil někdo jiný, či jiným možným způsobem. Odmítnutí výpovědi nelze osobě podezřelé ze spáchání přestupku přičítat samo o sobě k tíži, toto jednání však ve svém důsledku může vést k tomu, že se podezřelému nepodaří vyvrátit důkazy svědčící proti němu, pokud tvoří jednotný a logický celek. Soud tak konstatuje, že neověřená tvrzení žalobce nezaložily pochybnost dostatečnou k vyvrácení protichůdných zjištění a zbavení ho obvinění ze spáchání přestupku. Za této situace správní orgány postupovaly v souladu se zákonem, pokud vyšly z ostatních dostupných skutečností (zde zejména z výpovědi svědkyně M. K.), které prokázaly, že pachatelem přestupku, byl právě žalobce.

V kontextu událostí soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 1 As 18/2009-59: „*Pokud řidič osobního motorového vozidla jedoucího před osobním vozidlem žalobce reagoval obvyklým způsobem, tedy brzděním, na standardní událost, která nastala před ním (dívka na kolečkových bruslích v jeho vlastním jízdním pruhu a protijedoucí traktor na úzké komunikaci znemožňující bezpečné objetí dívky), šlo o dopravní situaci, kterou žalobce měl a mohl předpokládat s ohledem na své osobní poměry a povahu běžného provozu na silničních komunikacích. V takovémto případě nelze vysvětlit náraz vozidla žalobce do vozidla jedoucího před ním jinak, než že žalobce bezpečnostní vzdálenost § 19 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, nedodržel.*“ V nyní souzeném případě došlo taktéž k situaci, kdy řidička na standardní situaci – chodkyni na přechodu pro chodce přecházela a měla vstoupit do jízdního pruhu poškozené. Ta na situaci reagovala zabrzděním. Žalobce, jakožto, účastník provozu nacházející se za vozidlem žalobkyně, mohl a měl možnou situaci předpokládat. Ostatně vždy, když se řidič blíží k přechodu pro chodce, má mít na zřeteli, že se jedná o místa s větším výskytem chodců a být tak připraven jednat okamžitě. Žalobce tak jednoznačně svou povinnost ukládající mu ust. § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu nesplnil. Žalobce tak naplnil jak formální, tak i materiální stránku daného přestupku.

V. Závěr a náklady řízení

Krajský soud na základě shora provedeného posouzení žalobní námitky dospěl k závěru, že tato není důvodná, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů

řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 27. dubna 2017

JUDr. Jana Kubenová, v.r.
samosoudkyně